

Xəbər
Müsavətçi gənc həbsxanada ağır əməliyyat olundu
yazısı səh.4-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 16 oktyabr 2015-ci il Cümə № 229 (6257) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

ABŞ şirkətinin sorğusu düşərgələri üz-üzə qoydu

Müxalifət şirkətin pul müqabilində çalışdığını iddia edir; sorğu Azərbaycan-ABŞ münasibətlərinin yumşalmasına kömək edəcəkmi?

yazısı səh.8-də

Oddan çıxan icra başçısı indi də suya "düşdü"

yazısı səh.7-də

Partiya sədri Azərbaycana gözləyən təhlükələrdən danışdı

yazısı səh.6-də

Vicdan məhbuslarının yaxınları Ali Məhkəmənin qərarını pislədi

yazısı səh.3-də

Azərbaycana qarşı Putinin növbəti planı "göydən" gəldi

yazısı səh.9-də

Vicdan məhbusunun qızına təzyiqlə məsələsi böyüdü

yazısı səh.3-də

Biabırçı olay: ölmüş şəxs məhkəməyə çağırılıb

yazısı səh.15-də

Yeni hökumət Türkiyədə axan qanı durdura biləcəkmi...

yazısı səh.9-də

Avropa Məhkəməsindən ermənilərə "soyqırım" zərbəsi

yazısı səh.8-də

Yunusların məhkəməsi 3 dəqiqəyə bitdi

yazısı səh.7-də

Qarabağda Qərbi qorxudan "dəhşət ssenarisi"

yazısı səh.11-də

Azərbaycanda dustaqlara niyə elektron qolbaq tətbiq edilmir?

yazısı səh.3-də

İqtidar oliqarx-məmur korpusunun "əl-ayağını" yığır

YENİ ANTİKORRUPSİYA HƏBSLƏRİ

BASLAYIR: "BÖYÜK BAŞLAR" DƏRDDƏ...

Baş Prokurorluqda antikorupsiya əməliyyatları üçün gövələndirilən xüsusi qrup yaradılıb; həbslərlə bağlı qərarlar birbaşa prezidentin adından icra olunacaq; 2011-ci ildən başlamış və nisbətən aşağı məmur korpusunu əhatə edən həbslər bu dəfə daha yüksək dairəni və miqyası əhatə edəcək; artıq bir sıra nazirlik və komitədə yoxlamalara start verilib

yazısı səh.5-də

Ziya Məmmədov işsiz qaldı

Nəqliyyat Nazirliyinin daha bir mühüm səlahiyyəti alınb DİN-ə verildi; nazirliyin işi yalnız effektiv nəqliyyat siyasətinin işlənilib hazırlanması olacaq yazısı səh.5-də

Heydər Əsədov

Kənd təsərrüfatı nazirindən "Yeni Müsavat" a sensasion müsahibə

yazısı səh.4-də

Həsən Zeynalov

İstanbul baş konsulumuz axtarısa verilən azərbaycanlı qadın haqda danışdı

yazısı səh.7-də

Arif Rəhimzadə: "İndi siz deyirsiniz, biz parlamentdən o dünyaya gedəcəyik?"

yazısı səh.6-də

Son aylar ölkənin bölgələrində kəndlinin düşdüyü naçar vəziyyət, əkil-becərdiyi malını sata bilməməsi ciddi problemlərdən birinə çevrilib.

Elə gün olmur ki, "Yeni Müsavat"a məhsulunu sata bilməyən, ziyan edən sahibkarlarla bağlı hansısa xəbər gəlməsin. Bundan başqa, dövlət başçısı İlham Əliyev də keçirdiyi son müşavirədə bəzi fəaliyyət sahələrindəki problemlərdən danışmış, onları aradan qaldırmaq üçün sahə rəhbərlərinə, nazirlərə göstəriş verib.

"Yeni Müsavat" isə bu sahələrdən birinə - Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinə rəhbərlik edən şəxsə danışmış. Kənd təsərrüfatı naziri Heydər Əsədovun adını son günlərdə aktual edən səbəblərdən biri də onun nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovla qohumluğudur. Sonuncunun bəzi iddialara görə "vurulması", bir-bir əlindən səlahiyyətlərinin alınması fonunda yaxın qohumlarına da təhlükə yaranacağı istisna edilmir. Biz də söhbət zamanı bu mövzulara aydınlıq gətirməyə çalışdıq.

Nazir öncə sadə kəndlinin düşdüyü vəziyyəti təsvir etdi.

- Heydər müəllim, üzümçülük və pambıqçılıq rayonlarında fermerlər becərdikləri məhsullarını sata bilmədiklərindən şikayət edirlər. Bunun səbəbləri ilə maraqlanmışızdır?

- Elə söhbət yoxdur. Hər kəs öz becərdiyi məhsulu sərbəst şəkildə sata bilir. Kim sata bilmirsə buna nazirlik nə edə bilər?

- Hazırda üzümçülük məşğul olan fermerlər məhsullarının plantasiyalarda qalıb xarab olduğunu, bazar tapa bilmədiklərini deyirlər.

- Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin təşkil etdiyi yarmarkaların fəaliyyətinə yenidən start vermişik. Artıq Əhmədliyə bəzi fəaliyyətə başlayıb. Yasamal və Sumqayıtda da yarmarkalar açılacaq, danışmalar gedir. Fermerlər, kəndlilər bu yarmarkalarda öz həyətini sahələrində yetişdirdikləri məhsulları rahat sata biləcəklər.

- Biz sizə faktlardan danışmaq. Məsələn, üzümçülük rayonları olan Tovuzda, Cəlilabadda 100 tonlarla məhsul sahələrdə qalıb, bazar olmadığı üçün fermerlər sata bilmirlər. Bu problem niyə kütləvi hal alıb?

- Kütləvi deyil. Yaxşı bazarlara çıxışları yoxdur. Bir tərəfdən yarmarka yoxdur, o biri tərəfdən də devalvasiyaya görə xarici bazara çıxırlar.

- Kənd təsərrüfatı məhsullarının xaricə çıxarılması ilə

bənin tətbiqi ilə bağlı tələblər yaranıb. Əksinə, indi biz həvəsləndirici tədbirlərə getmək istəyirik ki, kəndlinin öz malını satması, bazara çıxarması halları artsın.

qoyurlar. Sonra da deyirsiniz, sahibkarın əlində məhsulu qaldı. Mən də sizdən soruşuram: niyə qoyursuz?

- Son 2 ilə qədər Yasamalda, Ukrayna dairəsində bazarlar yox idi, onda bu mal-

Ziya Məmmədovun nazir qüdası "Yeni Müsavat"a danışdı

Kənd təsərrüfatı naziri Heydər Əsədov qəzetimizin bütün suallarına cavab verdi, təkcə bir mövzudan başqa...

"Mən "perepiska"ya gedən oğlan deyiləm"

bağlı qadağa qoyulduğu deyilir. Bu nə ilə bağlıdır?

- Elə şey yoxdur. Əksinə, həvəsləndirici tədbirlər hazırlayırıq. Ümumi danışmalar çoxdur, keçən illərin təcrübəsi ilə danışır çoxu. Amma faktlar bunun əksini göstərir.

- Həvəsləndirici tədbirlər deyiləndə nə nəzərdə tutulur?

- Hələ bu barədə düşünürük. Dünyada bəzi təcrübələr var. Amma düzgün uçot olmadığı üçün bu təcrübə

- Amma fakt dəyişmir ki, yerlərdə sahibkarların əlində tonlarla məhsulu tökülüb qalır...

- Bir məsələni qəbul edin ki, bu məhsul ya daxili bazara çıxmalıdır, ya da xaricə. Mənlə razısınız? Daxili bazarla, yarmarka ilə bağlı əhəlinin bəzi kəsimi narazılıq edir. Biri deyir, yarmarka yolunu kəsir. Mən nazir kimi qoyuram, amma cəmiyyətdən narazılıq var. Daxildə vəziyyət belə olur. Xaricə çıxmaq üçün də sərhəddən

lar harda satılırdı?

- Bazarlar yox idi, ona görə də məhsul 6 qəpiyə evlərdə tökülüb gedirdi.

- Zavodlar da götürür...

- Bəli, götürürdü. Tökülüb gedirdi. Harda ki, bazar açmışıq, orda bu məhsullar qəşəng satılıb. Harda ki, bazara çıxış yoxdur, orda Meyvəli Bazara verirlər. Çıxış olmayanda gərək hər yerdə yarmarka edəm. İndi Sumqayıtı, Binəqədini açıram.

- Nə zaman olacaq açılış?

- Xətəini artıq açdıq. "Bakı" kinoteatrının yanında. Ya bu bazar, ya da gələn bazar Sumqayıt və Binəqədini istifadəyə verirəm. Sonra bir-bir davam edəcəyik.

- Bu yaxınlarda Baş Prokurorluğun Korrupsiyaya qarşı Mübarizə İdarəsinin Kənd Təsərrüfatı Nazirliyində yoxlama aparması ilə bağlı məlumatlar yayıldı...

- Xeyr, bizdə yoxlama getmir. Səmimi deyirəm, yoxdu yoxlama.

- Prezidentin son müşavirədəki çıxışında ciddi nüanslar vardı. Siz bu çıxışı necə qiymətləndirirsiniz?

"Prezident son müşavirədə bizim sahəni təriflədi"

- Orda bizim sahə ilə, kənd təsərrüfatı ilə bağlı ancaq müsbət məqamlar idi. Cənab prezident bizi təriflədi.

- Korrupsiya, haqq qoyma ilə bağlı narazılığını bildirdi, "artıq hövsələ yoxdur" dedi...

- Bilirsiniz ki, cənab prezident onu başqa sahələrlə bağlı dedi. Kənd təsərrüfatın-

Müsavatçı gəncin həbsxanada kor bağırsağı partladı, ağır əməliyyat olundu

Həbsdəki müsavətçi vicdan məhbusu Sirac Kərimli oktyabrın 14-də kəskin sancılanmadan sonra saxlandığı cəzaçəkmə müəssisəsindən Penitensiar Xidmətin Mərkəzi Xəstəxanasına köçürülüb. Xəstəxanada məlum olub ki, məhbusun kor bağırsağı partlayıb və əməliyyat yubanıb.

Sirac Kərimli

Üç saat davam edən ağır əməliyyatdan sonra S.Kərimli reanimasiya şöbəsinə köçürülüb. Vicdan məhbusunun vəziyyətinin ağır olduğu bildirilir.

Hazırda reanimasiya şöbəsində olan vicdan məhbusunun atası Rəqif Kərimli əvvəllər oğlunun bu xəstəlikdən əziyyət çəkmədiyini söylədi: "Bir dəfə 1 sayılı Bakı İstintaq Təcridxanasında olanda sancılanmışdı. Mədəsindən şikayətlənmişdi. Ən çox şikayətləri təzyiqlə bağlı idi. Boyunda şiş var idi. Arada-bir ağrı verirdi. Oktyabrın 13-də qəflətən sancıları başlayıb. Ağrı kəsməyib. Dərman da təsir etməyib. Ondan sonra həkim çağırılıb. Əməliyyata Sirac etiraz edib. Yalnız evə zəng edəndən sonra qardaşım razı olub. Əməliyyat edən həkimlə danışdım. Dedi ki, çox ağır əməliyyat oldu. Vəziyyət hazırda hələ də qənaətbəxş deyil. Üç gün reanimasiyada qalacaq. Ondan sonra görüşməyə çalışacağıq".

Qeyd edək ki, Sirac Kərimli və qardaşı Fərəc Kərimli ötən ilin iyulunda həbs olunublar. Hər iki qardaşa qarşı Cinayət Məcəlləsinin 234-cü maddəsi ilə ittiham irəli sürülüb. F.Kərimli 6 il, S.Kərimli isə 6 il müddətinə azadlıqdan məhrum ediliblər.

□ Cavanşir ABBASLI

da nə haqq qoyma var, nə də başqa neqativ hal. Subsidiya da tərtəmiş. Bir adam gəlsin, desin. Mən əminəm ki, kənd təsərrüfatında bir problem yoxdur. O sualları aidiyyəti yerlərə ünvanlayın, mümkünə.

- Subsidiyaların verilməsində vəziyyət necədir?

- Yaxşıdır. Birinci hissə açılmışdı, indi ikinci hissə də açıldı. Tamamilə şəffaf şəkildə fermerlər onlara ayrılmış subsidiyaları alırlar. Heç bir problem yoxdur. Burda tam elektron hesab gedir - sahəsinə, adamına, kəndinə, torpağının sahəsinə qədər hesabını qurmuşuq. Elektron uçotu yavaş-yavaş sistemləşdiririk. Ona görə də bu sahədə heç bir problem yoxdur. Pul birbaşa Maliyyə Nazirliyindən xəzinənin hesabı-

Amma ümumilikdə götürdükdə belə söhbət ola bilməz. Əgər bir fakt tapsanız, özümə deyə bilərsiniz.

- Kəndli bu gün öz torpağından xeyir götürə bilmir. Becərdiyi məhsulu sata, ondan pul qazana bilmir. Halbuki sovet vaxtı tam əksinə idi.

- Yalan söhbətdir. Bu, ümumi şüar söhbətlərdir. Siz məhsuldan xeyir götürməsəz, onu bir daha əkərsiz? Torpaqda işləyirlər, məhsul da ildən-ilə artır. 7 faiz məhsul artıb. Necə torpaqdan qorxurlar ki, məhsul 7 faiz artıb?

- Siz statistikanı deyirsiniz, mən sizə reallıqdan danışram...

- Mən də reallığı deyirəm. Mən "perepiska"ya gedən oğlan deyiləm. Reallıq isə budur ki, əhəlinin bir qismi kartofu sahədə əkir. 50 dəfə deyirik ki, kartofu sahədə saxlayanda kəpənək onu yeyir. Kəpənək də arı kimi qonur kartofun başına, güvə salır. Ona nazirlik nə etməlidir?

- Sizinlə söhbət etmişkən, qüdanız Ziya Məmmədovla bağlı son günlər artan müəmmalardan da danışmaq istərdik. Yayılan xəbərlərə görə...

- (Sualı yarıda kəsir) Bağışlayın, indi mənim yanımda adam var, sonra danışarıq...

□ Azər AYYAN, Səvinc TELMANQIZI

"Kənd Təsərrüfatı Nazirliyində prokurorluq yoxlama aparmır"

İqtidar oliqarx-məmur korpusunun "əl-ayağını" yığır

Prezident İlham Əliyevin sədrliyi ilə oktyabrın 12-də keçirilmiş müşavirədə məmurlara ünvanlanmış sət məsajlar ölkədə yeni proseslərin startı kimi dəyərləndirilir. Toplantıda dövlət başçısının "əgər rüşvətçorluq, korrupsiya, yoxlamalar, lisenziyalar, haqqoyma olmasaydı, görür, büdcəmiz nə qədər arta bilərdi?! Buna nə qədər dözmək olar?! Artıq qurtard, yəni hövsələ tükənib. Hər kəs nəticə çıxarsın. Nəticə çıxarmasa, cəzalandırılacaq" bəyanatından sonra Baş Prokurorluqda təcili müşavirə keçirilməsi iqtidarın yeni antikorrupsiya həbslərinə hazırlıq kimi qiymətləndirilir.

Xəbərlərə görə, prezidentin tapşırığına əsasən, istisnasız olaraq fəaliyyəti şübhə doğuran bütün nazirliklər və komitələrin yüksək vəzifəli məmurları "istintaq altına" düşə bilərlər. Bu, baş prokuroru oliqarxlar-nazirlərin mümkün təzyiqlərindən qorumaqla yanaşı, daha çox ortada prezidentin iradəsi olması mesajıdır.

Əsas yoxlamalar, gözənilmədiyi kimi, Nəqliyyat Nazirliyi strukturunda aparılacaq. Hələ də tam təfərrüatları dəqiq bilinməyən səbəbdən iqtidarın qəzəbinə gələn Ziya Məmmədovun rəhbərlik etdiyi nazirlikdə bu yoxlamalar artıq başlayıb da. Məsələn, Bakı dairəvi yo-

lunda bağlı xüsusi araşdırmaya başlayıb. Nazirliyin Maliyyə İdarəsi tam nəzarətə götürülüb və bəzi əməkdaşlar artıq həbsli olmayan nəzarət altına alınıb. Görünür ki, məhz bu yoxlamalar həm də Ziya Məmmədovla bağlı siyasi qərarın verilməsinə əsas olacaq. Ən hay-küylü həbslərin də Nəqliyyat Nazirliyi strukturlarından başlayacağı barədə informasiyalar var.

Paralel olaraq, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyində də yoxlamalara start verilib. Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsi nazirliyin Dövlət Maşın Sınaq Stansiyasının direktoru Cavanşir Bağirov və digər vəzifəli şəxslərlə bağlı bugünlərdə cinayət işi başlayıb. Hazırda yox-

cək. Son vaxtlar Cahangir Əsgərovdan da hakimiyyətin narazılığı artıb. Onun rəhbərlik etdiyi konserndə də korrupsiya ilə bağlı şok faktlar yayılır. Hakimiyyətin etibarını və dəstəyini itirən C.Əsgərovun bu dəfə "qanadın qırılacağı" barədə xəbərlər ciddiləşir. Bu yaxınlarda AZAL-da genişmiqyaslı yoxlamalara start verilib. Müxtəlif dövlət qurumlarından ibarət xüsusi komissiyaların AZAL-ın bütün fəaliyyətini təftiş etdiyi bildirilir. Yoxlamanın AZAL-ın son illərdəki bütün istiqamətlər üzrə fəaliyyətini əhatə etdiyi deyilir. C.Əsgərovun şəxsi biznesi də nəzarətə götürüldü ki, bu da yeni antikorrupsiya dalğasının "qurbanları" sırasında AZAL prezidentinin olacağını göstərir.

Prezidentin ən çox narazı qaldığı sahə sahibkarları icadın Vergilər Nazirliyi və yerli icra strukturlarıdır ki, prokurorluğun bu qurumlarla da bağlı sət tədbirlər görəcəyi deyilir.

Yeni antikorrupsiya planlarından aydın görünür ki, hakimiyyət oliqarx-məmurların "əl-ayağını" yığmaqda qərarlıdır. Çünki oliqarx-məmurlar getdikcə hakimiyyətə problemlər yaradır, bəzi hallarda ən yüksək səviyyədə belə verilməyən qərarları ya sətəbj edirlər, ya da tabe olurlar. Bəzi oliqarx-məmur isə o həddə şişib ki, özlərini çox müstəqil hesab edir, özlərinə hətta ölkə xaricində siyasi himayədar axtarırlar, siyasi iddiaları artır. Ən pis odur ki, oliqarx sistem böhran dövründə daha çox varlanmaq hərisliyindən əl çəkmir. Bu isə xalqda hakimiyyətə qarşı narazılığı artırır. Məhz həm də bu kimi səbəblərdən onların yerini göstərməyin vaxtı çatıb və prezident son müşavirədə "artıq hövsələ tükənib. Hər kəs nəticə çıxarsın. Nəticə çıxarmasa, cəzalandırılacaq" deməklə bir daha onları xəbərdar etdi. İndi isə onların cəzalandırılması başlayır. Bu dəfə "böyük başlar" hədəfdədir...

□ "Yeni Müsavat"

Yeni antikorrupsiya həbsləri başlayır: "böyük başlar" dərdə...

Baş Prokurorluqda antikorrupsiya əməliyyatları üçün gövələndirilən xüsusi qrup yaradılıb; həbslərlə bağlı qərarlar birbaşa prezidentin adından icra olunacaq; 2011-ci ildən başlamış və nisbətən aşağı məmur korpusunu əhatə edən həbslər bu dəfə daha yüksək dairəni və miqyası əhatə edəcək; artıq bir sıra nazirlik və komitədə yoxlamalara start verilib

ra Baş Prokurorluğun hərəkətə keçməsi ölkədə yeni antikorrupsiya tədbirlərinin başlandığından xəbər verir. Redaksiyamıza daxil olan məlumata görə, Antikorrupsiya İdarəsində işçi qrup adı altında əslində məhz antikorrupsiya əməliyyatları üçün gövələndirilən xüsusi qrup yaradılıb. Prokurorluğa yaxın mənbəmiz deyib ki, bu qrupa geniş səlahiyyətlər verilib və həbslərlə bağlı qərarlar

birbaşa prezidentin adından icra ediləcək. Bu o deməkdir ki, işçi qrup üçün heç bir maneə və toxunulmaz nazirlik və məmur olmayacaq. İcra nəzarət isə baş prokurora tapşırılıb. Bu həm də o anlama gəlir ki, 2011-ci ildən başlamış və nisbətən aşağı məmur korpusunu əhatə edən antikorrupsiya həbslərinin bu dəfə daha yüksək dairəni və miqyası əhatə etməsi planlaşdırılır.

lunda yoxlamalar zamanı yolun standartlara uyğun çəkilib-çəkilmədiyi, ayrılan vəsaitin aidiyyəti üzrə xərclənilmə-xərclənilməməsi araşdırılıb. Bildirilir ki, yoxlamalara nazirliyin çoxsaylı mütəxəssisləri də cəlb olunub. İlk nəticə odur ki, Bakı dairəvi yolunun çəkiliş zamanı yeyintilərə yol verilib. Nəqliyyat Nazirliyinin bütün maliyyə hesabatları artıq götürülüb, Hesablama Palatası da maliyyə yeyintiləri

lamaların dairəsi genişləndirilib. Bu yoxlamaların Z.Məmmədovla quda olan kənd təsərrüfatı naziri Heydər Əsədovla hansısa əlaqəsinin olub-olmadığı məlum deyil. Ancaq o da sirr deyil ki, Z.Məmmədovun dəstəyi ilə yüksək vəzifəyə təyin edilən H.Əsədovun fəaliyyətindən kənd təsərrüfatı ilə məşğul olan sahibkarlar razı deyillər.

Yeni antikorrupsiya tədbirləri AZAL "şefi"ni də əhatə edəcəkdir.

Ziya Məmmədov işsiz qaldı

Nəqliyyat Nazirliyinin daha bir mühüm səlahiyyəti alınıb DİN-ə verildi; nazirliyin işi yalnız effektiv nəqliyyat siyasətinin işlənilib hazırlanması olacaq

Prezidentin oktyabrın 14-də imzaladığı fərmanla Nəqliyyat Nazirliyinin inzibati xətəlara baxmaqla bağlı xeyli səlahiyyətləri alınaraq Dövlət Yol Polisinə verilib. Bu fərmanı avtosfer.az saytına şərh edən hüquqşünas Ərşad Hüseynov deyib ki, İnzibati Xətəlar Məcəlləsinin (İXM) tətbiqinə dair fərmana edilən dəyişikliyə əsasən, əvvəllər Nəqliyyat Nazirliyinə aid qurumların baxdığı bəzi inzibati xətəlara dair işlərə bundan sonra Dövlət Yol Polisi (DYP) baxacaq.

Ərşad Hüseynov bildirib ki, bu o deməkdir ki, məsələn, bundan sonra yük avtomobillərinin, sərnişin avtobuslarının, taksilərin lisenziyasının olub-olmamasını nəqliyyat müfəttişləri deyil, Dövlət Yol Polisi yoxlayacaq. Eləcə də yollarda ağırçəkili avtomobillərin kütləsinin müəyyən edilməsi üçün quraşdırılan tərəzilər Dövlət

Yol Polisi tərəfindən istifadə olunacaq və kütlə parametrlərini pozan sürücülər yalnız Dövlət Yol Polisi əməkdaşları tərəfindən məsuliyyətə cəlb olunaçaq.

Başqa sözlə, bundan sonra taksilərin, yük avtomobillərinin və sərnişin avtobuslarının fəaliyyətinə həm sərnişin və yükdaşıma qaydalarına (lisenziya-

laşdırma, vergilərin ödənilməsi, fərqlənmə nişanı və s. məsələlərə) riayət etmə, həm də yol hərəkəti qaydalarına riayət etmə baxımından yalnız Dövlət Yol Polisi nəzarət edəcək. Amma bundan ötrü müəyyən təşkilatı və qanunvericilik işləri həyata keçirməlidir. Hər halda, bu işin sonrakı gedişi yaxın gələcəkdə bəlli olacaq.

DİN Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsinin ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin rəisi, polkovnik Kamran Əliyev virtualaz.org saytına açıqlamasında Nəqliyyat Nazirliyinin bəzi səlahiyyətlərinin DYP-yə verilməsi

barədəki informasiyanı təsdiq edib.

Qeyd edək ki, prezidentin ayarım əvvəl imzaladığı fərmanla Z.Məmmədov taksini minik avtomobilləri ilə sərnişin daşınmasına lisenziya verilməsi kimi külli miqdarda gəlirli bir sahəni "ASAN xidmət"ə dövr etməli olmuşdu. Bu qərarın 1-dən qüvvəyə minəcək. Amma bu, faktiki Z.Məmmədovun "portfelsiz nazir"ə çevrilməsinə aydın işarə idi. Nəqliyyat Nazirliyinə tabe olan "Azərbaycan Dəmir Yolları" ASC-nin müstəqil quruma çevrilməsi ilə Z.Məmmədov faktiki "işsiz"

qalmışdı. Bundan başqa, paytaxtda yol tikintisi Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə, qəsəbədə xili yolların salınması bələdiyyələrə tapşırılmışdı. Yol tikintisi ilə məşğul olan "Azərbaycan"ın müstəqil quruma çevrilməsi ilə bağlı proses də başlayıb.

Prezident Administrasiyasında Nəqliyyat Nazirliyinin yeni əsasnaməsi hazırlanır. Layihədə nazirliyin biznes fəaliyyətinin yasaqlanması, qurumun missiyasının yalnız effektiv nəqliyyat siyasətinin işlənilib hazırlanması ilə məhdudlaşdırılması nəzərdə tutulur. Məlumat görə, Prezident Administra-

siyasında işçi qrup NN-in əsasnaməsinin yeni layihəsini hazırlayır və yaxın vaxtlarda prezidentə təqdim ediləcək. Yeni layihəyə görə, Nəqliyyat Nazirliyinin işi yalnız effektiv nəqliyyat siyasətinin işlənilib hazırlanmasından ibarət olacaq. NN Energetika Nazirliyi kimi, təsərrüfat fəaliyyəti ilə məşğul olmayan struktura çevrilməlidir. Hazırda xaricdə müalicə olunduğu deyilən nəqliyyat nazirinin oktyabrın son günlərində işə çıxacağı iddia edilir. Amma belə görünür ki, nazir qayıdandan əvvəl köçüb yurdu qala bilər.

□ "Yeni Müsavat"

“Azərbaycan rəhbərliyi çalışacaq ki, siyasi, eyni zamanda siyasi təhlükəsizlik baxımdan Rusiya ilə yaxın münasibətlərdə olsun, bu zaman ticarət və iqtisadi sahədə güzəllərə gedəcək. Amma hərbi və hərbi-təhlükəsizlik sahəsində neytrallığı qorumağa çalışacaq. Buna Azərbaycanın potensialı yetəcəkmi, yaxud hara qədər yetəcək, bunu zaman göstərəcək”.

Azad Demokrat Partiyasının sədri Süleyhəddin Əkbər bu fikirləri Azərbaycan ətrafında yaşayanları şərh edərkən “Yeni Müsavat”a açıqlamasında bildirdi. Partiya və fərd olaraq qarşıdakı parlament seçkilərində iştirak etməməsi barədə danışan S.Əkbər bunu seçkidə perspektiv görməməsi ilə izah etdi: “Hələ 2010-cu il seçkilərində Azərbaycanda faktiki olaraq təkpartiyalı parlament formalaşdırılmışdı. İndi isə faktiki olaraq Azərbaycanda təkpartiyalı siyasi sistem formalaşdırılıb və hakimiyyət bu sistemin qorunmasına çalışacaq”.

S.Əkbər seçkisonrakı proseslərlə bağlı isə bunları bildirdi: “Azərbaycanın mövcud müxalifəti ölkədəki ictimai-siyasi proseslərə təsirsiz hala gəlib. Yuxarıda dediyim

tendensiyanın nəticəsində ölkədə yeni ictimai-siyasi şərait və yeni müxalifət formalaşacaq”.

Parlament seçkiləri ərəfəsində beynəlxalq təşkilatlarla gərginliklərin yaşanması seçkisonrakı situasiyanın necə olacağı sualını ortaya çıxarır. S.Əkbər bildirdi ki, hər bir avtoritar rejimin Qərblə münasibətlərinin bəli bir potensialı var: “Bu potensial tükənəndən sonra münasibətlərdə durğunluq yaranır, ondan sonra isə geri-ləmə başlayır. Azərbaycan bu mərhələləri artıq keçdi. Azərbaycan həm ABŞ, həm Avropa Birliyi, həm də NATO ilə münasibətlərində durğunluq dövrü keçdi və artıq keçən ilin sonlarından başlayaraq, açıq şəkildə münasibətlərin pisləşməsi mərhələsinə

Partiya sədri Azərbaycanı gözləyən təhlükələrdən danışdı

Süleyhəddin Əkbər: “ABŞ, Avropa Birliyi, Türkiyə və İsrail Azərbaycanda Rusiyanın hərbi iştirakının legitimləşdirilməsinə imkan verməməlidir”

girilib. Çünki istər NATO, istər Avropa Birliyi, istərsə də ABŞ-la münasibətlərin bundan sonrakı inkişafı ölkədə həm siyasi, həm iqtisadi, həm hüquqi, həm də digər sahələrdə demokratik islahatların aparılmasını tələb edir. Bu, eyni zamanda ölkədə azad və ədalətli seçkilərin keçirilməsini tələb edir. Hansı ki, hakimiyyət buna öz iqtidarına bir təhdid kimi baxır. Ona görə də iqtisadi, xüsusən də enerji və enerji təhlükəsizliyi məsələlərində ABŞ, Avropa Birliyi, Türkiyə və İsrailə yaxınlıq qorunub-saxlansa da, siyasi və təhlükəsizlik sahəsində Rusiya ilə daha sıx münasibətlər baş verir. Son zamanlar ticarət - iqtisadi münasibətlərin də yaxşılaşması müşahidə olunur. Yeri gəlmişkən, Putinin son açıqlamasına görə, Azərbaycanla Rusiya arasındakı ticarət dövriyyəsi artıq 4

milyarda çatıb. Bu çətin şəraitdə Rusiyaya investisiyaların dayandırıldığı bir vaxtda, Azərbaycan şimal qonşumuzla investisiya qoymağa başlayıb. Bu baxımdan beynəlxalq münasibətlərdəki bu meyillər yaxın perspektivdə Azərbaycan hakimiyyəti tərəfindən gözləniləcək. Mən bu strateji qərarın həllinə qədər Azərbaycanın bu siyasətini davam etdirəcəyini və gözləmə mövqeyində duracağımı düşünürəm. Yeni Rusiyaya doğru reveranslar davam edəcək, amma hüquqi baxımdan fikse olunmuş, geri-yə dönüşü olmayan münasibətlərdən Azərbaycan qaçacaq”.

S.Əkbər Gömrük İttifaqı, “rus sülhməramlıları” ilə bağlı gündəmdəki mövzulara da toxundu: “Azərbaycanı hüquqi baxımdan öhdəliklərlə bağlayan münasibətlərdən rəsmi Bakı mümkün qədər

qaçmağa çalışacaq. Amma reveranslar davam edəcək. Siyasi, mədəni, iqtisadi münasibətlər inkişaf edəcək. Rusiya çox təzyiq edəndə lap Azərbaycanın hava məkanından istifadəyə razılıq verilməsinə qədər gediləcək. Amma Azərbaycan çalışacaq ki, hüquqi öhdəliklərlə onu bağlayacaq münasibətlərdən qaçsın. Məsələn, Avrasiya İqtisadi Birliyinə girmək, Azərbaycanda Rusiyanın hərbi bazasının yaradılması, Azərbaycan sərhədlərinin, xüsusilə İranla sərhədlərin Rusiya tərəfindən qorunması kimi məsələlərlə bağlı”. **“Sülhməramlı qüvvələr” adı altında qüvvələrin bölgəyə gətirilməsinə gəldikdə, ekspert dedi ki, Rusiya Azərbaycanı şirnikləndirmək istəyəcək:** “Bir neçə ətraf rayonu, yaxud bir neçə rayonun bir hissəsinin qaytarılması hesabına - hansı ki, bu, ölkə-

nin ictimai rəyində hakimiyyətin lehinə işləyə bilər - Rusiya silahlı qüvvələrinin “MDB sülhməramlı qüvvələri” adı altında humanitar əməliyyat keçirmək məqsədilə işğal zonasında yerləşdirilməsinə və bununla da Azərbaycanda Rusiyanın hərbi iştirakının legitimləşdirilməsinə gedilə bilər. Təbii ki, əgər Rusiyanın təzyiqləri son həddə çatarsa, Azərbaycan buna gedə bilər və bu da çox təhlükəli bir addımdır”.

Bəs vəziyyətdən çıxış yolu nədir? S.Əkbər: “Azərbaycanın və Azərbaycan xalqının dostları, ABŞ, Avropa Birliyi, Türkiyə və İsrail Azərbaycan siyasətini koordinasiya etməlidir və Azərbaycanın Rusiyanın təsir sferasına düşməsinə, xüsusən də Azərbaycanda Rusiyanın hərbi iştirakının legitimləşdirilməsinə imkan verməməlidir”.

□ **Cavid TURAN**

“İndi siz deyirsiniz, biz parlamentdən o dünyaya gedəcəyik?”

Arif Rəhimzadə: “Deputat nə yol çəkəndir, nə su çəkən...”

Milli Məclisin Regional məsələlər komitəsinin sədri Arif Rəhimzadə uzunömürlü mandat sahiblərindən biridir. Növbəti dəfə namizədliyini irəli sürən komitə sədri parlamentin foyesində elə ayaqüstü suallarımızı cavablandırarkən bəzi məsələlərə aydınlıq gətirməklə bərabər, seçkilərdə iştirakla bağlı qərarına birmənalı şəkildə haqq qazandırdı.

- Arif bəy, beşinci dəfədir seçkilərə qatılırsınız. Yaşın ki, dördüncü, beşinci dəfə mandat alan bir sıra deputatlara cəmiyyətdəki qıcıqlı münasibətlər, mənfi fikirlərdən məlumatınız var. Bu kimi fikirləri necə qarşılayırsınız?

- Mənfi fikirləri təbii ki, pis qarşılayıram. İş burasındadır ki, Azərbaycanda parlament təcrübəsi olmayıb. Biz hansısa bir təcrübə əldə etmişiksə, bunu, əlbəttə, saxlamaq lazımdır. Yeni adamlar gəlir, Milli Məclisin qanun-qaydasını bilmək lazımdır. Ümu-

dünüzümü? Yaxud seçkidə iştirak qərarı verərkən ictimai rəyimi nəzərə alırsınız, yoxsa hakim partiyanın rəyi sizin üçün həlledici oldu?

- Mən partiyanın da rəyini nəzərə aldım, yerdəki münasibəti də nəzərə aldım. Üstəlik, öz səhhətimi, qüvvəmi də nəzərə alaraq seçkidə iştirak razılaşdım.

- İndiki seçkilərlə əvvəlki seçkilərin fərqli və oxşar cəhətləri barədə nə deyə bilərsiniz? Müşahidələr onu deyir ki, 2000-ci il seçkilərindəki rəqabət yoxdur. Bunu nə ilə əlaqələndirirsiniz?

- İş burasındadır ki, o zaman Milli Məclis də tamamilə başqa idi. O vaxt xüsusi olaraq nüfuz tələb olunmurdu,

yerindən duran hər kəs deyirdi ki, “mən deputat olacağam”. Elə bil ki, deputatın yeganə işi parlamentdə oturub əl qaldırmaqdan, səs verməkdən ibarətdir. İndi insanlar deputat fəaliyyəti haqda daha yaxşı bilirlər. Odur ki, hər adam bu məsələyə girişmək istəmir, namizədliyini vermir. Adamlar öz potensialını götür-qoy edir, düşünür ki, gedib orda bir iş görəcək, ya yox. Bunu dəqiqləşdirəndən sonra bu işə qol qoyurlar. Mən deməzdim ki, bu dəfə namizədlərin sayı əvvəlki illərdən azdır. Məsələn, mənim dairəmdə 10 nəfər namizədliyini verib.

- Rəqibləriniz arasında müxalifət partiyalarının üzvləri də var?

- Var. Müxalifət də var, müstəqil də, heç bir partiya da olmayanlar da. İndi seçkilərə daha düşünülmüş münasibət var. Özü də tək namizədlərin deyil, seçicilərin də düşünülmüş münasibəti var. İnsanlar indi daha yaxşı dərk edirlər ki, deputat nə yol çəkəndir, nə su çəkəndir, nə də hansısa böyük iqtisadi işi

həll edəndir. Yeni deputatın əsas vəzifəsi qanunvericilik prosesində iştirak etməkdir, ikincisi də nəzərdə tutulan hansısa məsələlərlə bağlı hər hansı bir mərhələdə ləngitmə olanda, ya həlli yaddan çıxanda deputat o məsələləri lazımi yerdə demək iqtidarındadır. Bu zaman da icra orqanları ilə birgə işləyə, məsələlərin həlli istiqamətində səlahiyyət sahiblərini səfərbər etmək imkanları var. İnsanlar da məsələyə belə yanaşırlar.

- Ehtiyat eləmirsiniz ki, digər 9 namizəd sizə qarşı koalisiya yarada bilər?

- Yox, niyə problem yaradılmalıdır? Yeni onlar bir blok olub mənə ciddi problem yaradacaqlar? Hərə

özü haqqında fikirləşir, öz kampaniyasını aparır. Həsab edirəm ki, mən orda olanların heç birindən geri deyiləm.

- Sizə elə gəlmirmi ki, indi Milli Məclisin qəbul etdiyi qanunların icrasına nəzarət etmək funksiyası arxa plana keçib?

- Yox, Milli Məclisin qanunların icrasına nəzarət etmək səlahiyyəti var. Qanunlar işləmirsə... Deputat ele ondan ötrüdür ki, bu barədə lazımi yerdə danışır. İkincisi də araşdırır ki, nəyə görə qanun işləmir. Ola bilsin hansısa qüsur var, nəsə nəzərə alınmalıdır. Bax, onda çalışır ki, qanunvericiliyə düzəliş versin.

□ **Elsad PASASOY**

Azərbaycana qarşı Putinin növbəti planı "göydən" gəldi

Putin rusiyalı məmurlara Avrasiya İqtisadi İttifaqına daxil olmayan ölkələrin aviaşirkətlərinin xidmətlərindən istifadə etməyi niyə qadağan edib?

Rusiya prezidenti Vladimir Putin qonşuluğunda yerləşən dövlətləri narahat edəcək sərəncam imzalayıb. Şimal qonşumuzun dövlət başçısı rusiyalı məmurlara Avrasiya İqtisadi İttifaqına daxil olmayan ölkələrin aviaşirkətlərinin xidmətlərindən istifadə etməyi qadağan edib.

Sərəncama əsasən, məmurlar yalnız Rusiya aviaşirkətlərinin, habelə Avrasiya İqtisadi İttifaqı ölkələrinin aviaşirkətlərinin xidmətlərindən yararlanı bilərlər.

Bəzi ekspertlər hesab edirlər ki, Putinin bu sərəncamı Avrasiya İttifaqına daxil olmayan ölkələrə təzyiqlik vasitələri kimi də qəbul etmək olar. Rusiya prezidenti üstüörtülü şəkildə Azərbaycan daxil, qonşuluqdakı digər dövlətləri Avrasiya İttifaqına qoşulmağa çağırır.

Rusiyanın dövlət başçısının sərəncamının AZAL-a təsirsiz ötürməyəcəyini düşünənlər də az deyil.

Müsavat Partiyası İcra Aparatının rəhbəri Gülağa Aslanlı bildirdi ki, sərəncam Avrasiya İttifaqına daxil olmayan keçmiş SSRİ dövlətlərinə təzyiqlik vasitəsidir: "Putin Sovet İt-

tifaqını bərpa etmək istəyən insanlara rəhbərlik edən ölkə başçısıdır. Onun son zamanlardakı bütün addımları Rusiyanın möhkəmləndirilməsi, SSRİ-nin bərpası istiqamətində gədir. Avrasiya İttifaqının yaranması da məhz bu məqsəddən doğur. Bu sərəncam Azərbaycan və Avrasiya İttifaqına daxil olmayan digər keçmiş sovet ölkələrinə təzyiqlik vasitəsidir. Hesab edirəm ki, hakimiyyətin bu sərəncama kəskin reaksiyası olmalıdır. Azərbaycana təzyiqlik kimi qəbul olunmalıdır. Dünya Rusiyaya təzyiqlik edir. Azərbaycanın parlament nümayəndələri Avropa Şurasında Rusiyanın əleyhinə olan məsələdə onları müdafiə etdilər. Nəticəsi göz qabağındadır".

İqtidaryönlü deputat Zahid Oruc hər bir dövlət başçısının öz ölkəsinin mənafeyindən çıxış etdiyini söylədi: "Regional

və beynəlxalq vəziyyət elədir ki, amansız savaşa gedir. Dövlət rəhbərləri müxtəlif vasitələrə əl atmağa məcbur olurlar. Putin öz ölkəsi üçün doğru saydıqlarını edir. Qeyd etdiyiniz məsələnin əsas mahiyyəti Azərbaycan və bu kimi ölkələr deyil. Burada əsas hədəf Qərb ölkələri ilə məlum istiqamətdə aparılan vuruşlardır. Rusiya hava daşınmalarında mərkəzi nöqtələrdən biridir. Rusiyanın uçuşunu həyata keçirən şirkətlər heç də bütün ölkələri əhatə etmirlər. Bununla Avrasiya İttifaqının reytingini qaldırmaq çox çətindir. Bunun üçün iqtisadi azadlıqlar bərqərar olmalıdır".

Politoloq Natiq Miri bildirdi ki, Putinin sərəncamı Avrasiya məkanının önəmini artırmaq üçün düşünülmüş bir addımdır: "Təzyiqlik xarakterli addım ola bilməz. Çünki bu məkanda Azərbaycandan başqa digər ölkələr də var. Azərbaycana qarşı siyasi-iqtisadi yolda təzyiqlik xarakterinin olduğunu düşünürəm. Azərbaycana sərəncamın daşılması təzyiqlik etməyə ehtiyac yoxdur. AZAL şirkəti apardığı siyasətlə özü-

nü müflis duruma gətirib. Bu baxımdan AZAL-la uçuş istəyənlərin sayı azalmaqdadır. AZAL regionda bəlkə də ən bahalı sərnişindəşımaya subyektidir. Şirkətin özündə ciddi islahatların aparılmasına ehtiyac var. Bu baxımdan sərəncamı ölkəmizə qarşı təzyiqlik xarakteri kimi qəbul etmirəm. Siyasi-iqtisadi yöndə təzyiqlik Rusiyanın əlində kifayət qədər var. Bunu hələ ki tətbiq etmək istəmir".

AZAL-ın mətbuat xidmətinin rəhbəri Paşa Kəsəmənki Rusiya prezidentinin sərəncamının onlara təsir etməyəcəyini bildirdi: "Biz rusiyalı məmurlara Avrasiya İqtisadi İttifaqına daxil olmayan ölkələrin aviaşirkətlərinin xidmətlərindən istifadə etmək qadağasının "Azərbaycan Hava Yolları" (AZAL) şirkətinə hər hansı bir təsir göstərəcəyini gözləmirik.

Rusiyalı məmurlar rəsmi səfərə gələrkən AZAL-dan deyil, prioritet olaraq öz yerli aviaşirkətlərdən istifadə edirlər.

Lakin rusiyalı məmurlar şəxsi və turizm məqsədilə sə-

Putinlə Nazarbayev Xəzərin dibini bölüşdü

Rusiya və Qazaxıstan prezidentləri Vladimir Putin və Nursultan Nazarbayev yeraltı sərvətlərin istifadəsi üzrə suveren hüquqların həyata keçirilməsi üçün Xəzər dənizinin şimal hissəsinin dərinliyinin bölüşdürülməsi haqqında iki ölkə arasında bağlanmış 6 iyul, 1998-ci il tarixli sazişə dair protokolda dəyişikliklərin edilməsi barədə protokol imzalayıblar.

Virtualaz.org saytı xəbər verir ki, məlumatı "RIA Novosti" yayıb.

Rusiya prezidentinin köməkçisi Yuri Uşakov bundan əvvəl bəyan etmişdi ki, bu gün imzalanan sənəd "Mərkəzi" neft yatağının birgə işlənməsi məsələlərinin tənzimlənməsini nəzərdə tutur.

Qeyd edək ki, V.Putin hazırda Qazaxıstanda dövlət səfərindədir. Onun səfəri iki gün çəkəcək. Putin sabah Astanada MDB ölkələri dövlət başçıları və Avrasiya İqtisadi Birliyi şuralarının iclaslarında iştirak edəcək. Onun Astanada Belarus prezidenti Lukaşenko ilə təkbətək görüşü də nəzərdə tutulub.

fər edərək AZAL-ın xidmətlərindən istifadə etməyəcəklər". Biz davam edəcəklər".

ümüd edirik ki, onlar bizim xid-

□ Cavansir ABBASLI

Türkiyədə 1 noyabr parlament seçkiləri yaxınlaşdıqca ölkədə siyasi gərginlik daha da artır. Qardaş ölkədə seçki kampaniyası başlayandan demək olar ki, hər gün terror aktları həyata keçirilir. Türkiyə seçkiyə qanlı hadisələrin müşayiəti altında gedir. Sadə insanlar seçkilərdə yeni hökumətin qurulacağına və bundan sonra axan qanın durdurulacağına ümid edirlər.

Bes 1 noyabr seçkilərindən sonra Türkiyəni nə gözləyir, yeni qurulacaq hökumət Türkiyədə axan qanı durdura biləcəkmi?

Politoloq Qabil Hüseyinli bildirdi ki, 13 ildir hakimiyyətdə olan AKP bütün qüvvəsini təkbəşinə iqtidar olmağa qoyub. Bunun naminə hətta seçkilərin qeyri-şəffaflığı da nəzərə çarpıb. AKP-nin indiki səyləri ona yönəlib ki, HDP-nin səsle-

rini qoparsın və bu partiyayı baraj altında qoysun: "Açıq deyim ki, bunu Türkiyənin maraqları da tələb edir. Çünki bu gün ölkədə siyasi vəziyyəti gərginləşdirən əsas qüvvə HDP, PKK və onların ətrafında olan müxtəlif solçu partiyalardır. Bax, bu nöqtəyi-nəzərdən mənə elə gəlir ki, yerlərdəki inzibati resurslar da AKP-yə işləyəcək və onun təkbəşinə iqtidar olması üçün səy göstərə-

Yeni hökumət Türkiyədə axan qanı durdura biləcəkmi...

Qabil Hüseyinli: "Ərdoğan şüşədən özü buraxdığı cini indi tutub şüşəyə salmalıdır, yoxsa..."

cək. Bu gün yaranmış ehtirasları söndürmək, adamları vahid bir istiqamətə yönəltmək üçün eyni məqsədə xidmət edən güclü hökumət və bu hökumətlə bir tandemdə hərəkət edən prezidentin olması vacibdir. Ən azı bir-iki il üçün bu cür olmalıdır. Yalnız bu halda Türkiyədə sabitlik yarana bilər. Düzdür, bu elə də asan başa gələn məsələ deyil, yenə də təxribatlar, terror hadisələri törədilə bilər, amma hər halda, birpartiyalı sistem əsasında qurulan iqtidar çətinliklərin öhdəsindən gələ və seçkilərdən bir az sonra situasiyanı nəzarət altına bilər".

Politoloq xatırladı ki, hazırkı vəziyyətə oxşar vəziyyət 1990-cı illərin əvvəllərində də

Türkiyədə yaşanmışdı: "O zaman Süleyman Dəmirəl prezident idi, Tansu Çillər hökumətdə idi. Çoxları iddia edirdi ki, bu tandem Türkiyəni idarə etməsini PKK qətiyyətlə qəbul etməyəcək və PKK-nin istədiyini edəcək. Lakin hökumət çox ciddi tədbirlərə əl atdı və qısa müddətdə situasiyanı tam nəzarət altına aldı. Başa düşürəm, indi Ərdoğan özünü tükətməmiş siyasi liderdir, Davudoglu da reytingini itirib, amma onların siyasi səhnədən uzaqlaşması vəziyyəti daha da dramatikləşdirəcək. Kim nə deyir desin, bu saat ölkənin taleyi həll olunursa, demokratiya, insan haqları kimi məsələlər ikinci-üçüncü dərəcəli əhəmiyyətə malik olmalıdır. Birinci növbə-

də ölkədə möhkəm intizam, qayda-qanun, mərkəzdənqaçma meyllərinin dayandırılması, terror aktlarının qarşısının alınması, daxili siyasi sabitliyin təmin edilməsi lazımdır. Bunu isə nə Kamal Kılıçdaroğlu, nə Dövlət Baxçalı, nə də Səlahəddin Dəmirtaş edə bilər. Ona görə də dövlətin ali maraqları tələb edir ki, təkbəşinə iqtidar idarəçiliyi hələ qalsın. Mənim zənnimcə, seçkidən sonra HDP-nin bir çox önəmli fiqurları məhkəmə qarşısında cavab verməli olacaq. Bu dəfə PKK ilə ölüm-dirim savaşına çıxılıb və bu savaş başa çatdırılmadı. Yarımçıq qoyulsa, bu, Türkiyənin çox ciddi məğlubiyyətinə səbəb olacaq".

Q.Hüseyinlinin sözlərinə

□ Etibar SEYİDAĞA

Dağlıq Qarabağ münaqişəsi dünyada bəlkə də yeganə etnik-ərazi konfliktlərindəndir ki, 23 ildir burada atəşkəs rejimi hər hansı üçüncü ölkənin sülhməramlı qüvvələri olmadan təmin edilir. Ancaq son aylar, xüsusən də sülh danışıqlarının dalana girdiyi və prezidentlər arasında birbaşa təmasın olmadığı axırıncı bir ildə vəziyyət kifayət qədər gərginləşib, atəşkəsin pozulması və yeni hərbi əməliyyatların başlama ehtimalı artıb.

Doğrudur, bəzi analitiklərə görə, global güclərin diqqəti - onlar həm də Qarabağ məsələsində vasitəçi kimi çıxış edir - Yaxın Şərqi, Suriya və İŞİD-ə qarşı olduğu üçün onlar yaxın coğrafiyada - Cənubi Qafqazda daha bir qaynar müharibə ocağının yaranmasına imkan verməz. Ancaq müharibə qızışanda qəfil qızılsın və heç kimdən soruşmur. Onu dayandırmıq isə başlamaqdan qat-qat çətindir.

Yeni istənilən halda həmin global güclər Dağlıq Qarabağ probleminə də yetərli diqqət ayırıb postsovet məkanının ən köhnə ixtilafının yeni müharibə fazasına keçməməsi, atəşkəs rejiminin saxlanması üçün tənqirdən salmadan nələrsə etməlidir. Ayrı sözlə desək, status-kvo indiki kimi qalacaqsa, savaşa riskləri də böyüməkdə davam edəcək, çünki Azərbaycan öz ərazilərinin sonsuzadək işğal altında qalması ilə barışmayacaq.

Böyük ehtimalla, üç vasitəçi ölkədən biri kimi Rusiya məhz bu vəziyyətdən, ilk növbədə də işğalçı Ermənistanın yeni müharibədən çəkinmə-

sindən istifadə edərək, bölgəyə öz hərbi qüvvələrini sülhməramlı qüvvələr adı ilə yeritmək yönündə fəallaşmış. Şimal qonşumuzun dominant olduğu hərbi-siyasi birlik - Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatı (KTMT) ilə ATƏT arasında ilkin Qarabağ anlaşması da təzə fürsətdən Moskvanın yararlanmaq əzmindən xəbər verir.

Qarabağda yeni müharibənin mümkünlüyü barədə Qərb analitikləri də tez-tez danışmağa və xəbərdarlıqlar etməyə başlayıblar. "Keçmiş Sovet İttifaqı mikanda ən köhnə və ən qorxulu konflikt olan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi yenidən oyanmağa başlayıb". Musavat.com-un məlumatına görə, bunu Vaşinqtondakı Kornegi Fondunun siyasi analitiki, "Qara və Bağ" kitabının müəllifi **Tomas de Vaal** özünün "Politico" nəşrindəki məqaləsində yazıb.

Siyasi icmalçının qənaətinə, 1994-cü ildən əldə edilmiş atəşkəs rejimi hazırda güclü təzyiq və təhlükə altındadır: "Azərbaycan-Ermənistan sərhədi və Dağlıq Qarabağdakı təmas xətti

Qarabağda Qərbi qorxudan "dəhşət ssenarisi"

Münaqişə zonasına sülhməramlıların gətirilməsi məsələsi aktuallaşır, ancaq bunu kim və necə edəcək? **Tomas de Vaal:** "Qarabağ konfliktini Ukraynadan başlayıb Suriyada qurtaran qarmaqarışlıq zəncirində növbəti həlqəyə çevrilə bilər..."

üzərinə raketlər yağış kimi yağır. Təkcə son bir həftə ərzində 10-a yaxın insan həlak olub. Hələlik genişmiqyaslı hərbi əməliyyatların bərpa ediləcəyindən danışmaq tez olsa da, Bakı və İrəvandan liderlər davakar mövqe tutmaqdadırlar ki, bu mövqe-

Tomas de Vaal

dən çıxmaq da asan olmayacaq. Məsələn, rəsmi Bakı erməniləri faşist və terrorçu adlandırır. Prezident Serj Sərkisyan da siyasi təbliğati gücləndirib. Sentyabrın 26-da o bəyan elədi ki, Dağlıq Qarabağ Ermənistanın ayrılmaz hissəsidir.

"İş heç də "Rusiyanın barmağı"nda deyil" - davam edir analitik: "Hərçənd Kremlin davranışı öz rolunu oynayır. Cənubi Qafqazla bağlı təhlükə ondadır ki, heç kim tam cavabdehlik daşımır və Qarabağ Ukraynadan başlayıb Suriyada qurtaran qarmaqarışlıq zəncirində daha bir həlqəyə çevrilir - hansı zəncirdə ki, Rusiya iştirakçı olsa da buna görə məsuliyyət daşı-

mir. Rusiya hər iki tərəfə silah satır və onların qarşıdurmasından fayda götürməyə çalışır. Bununla da o, 1994-cü ildə əldə edilmiş atəşkəs sazişini sabotaj edir".

"Bu gün Qafqaz əvvəlki illərlə müqayisədə daha qeyri-sabit və proqnoz edilməyən bölgədir. Təmas xəttindəki son erməni-azərbaycanlı döyüşləri təsadüfi yanlışlıqdan doğan və növbəti çox da böyük olmayan müharibəyə səbəb ola biləcək ciddi prezedent ehtimalını artırır. Hansı ki, müharibəni heç kim istəmir, ancaq heç kim də ondan çıxmağa hazır deyil. Rusiyanın davranışı üzündən belə bir şeyi önləmək çətindir və bu gün heç kimin belə bir dəh-

şət ssenarisini önləmək imkanı yoxdur" - qeyd edib ekspert.

Deməli, bir an öncə konfliktin növbəti qaynar və daha dəhşətli fazaya keçməməsi üçün onun həllinə məsul olan aparıcı dövlətlər, beynəlxalq təşkilatlar önəyici addımlar atmaq zorundadır. Bu yöndə Avropa Birliyi də sözsüz ki, özünəməxsus rol oynaya bilər.

Amma hələ ki problemin yoluna qoyulmasında ən yaxşı imkanlar Rusiyanın əlində qalmaqdadır. Bunun məsələnin xeyrinə, yoxsa ziyanına

işlədiyinə öten 22 illik danışıqlar prosesi yaxşı şəhadət verir. Əfsuslar olsun ki, rəsmi Moskva bu unikal şansı yararlanmağa tələsmir və vaxtaşırı növbətçi bəyanatlar verməklə kifayətlənir.

Bu qənaətə Rusiya XİN-in xüsusi nümayəndəsi Mariya Zaxarovanın son açıqlaması şübhə yeri qoymur. XİN sözcüsü öncə bildirib ki, konflikt zonasında situasiyanın kəskinləşməsi siyasi dialoqun bərpasına mane olur: "Biz ondan çıxış edirik ki, vəziyyətin daha da pisləşməsi, sadəcə, yolverilməzdir. Ona görə də tərəfləri güc tətbiqindən çəkinməyə, kompromis əldə olunması üçün siyasi iradə nümayiş etdirməyə çağırırıq".

Onun sözlərinə görə, Qarabağ nizamlanması Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin bu ilin aprel-may aylarında Moskvaya səfərləri zamanı ətraflı müzakirə edilib. "Məsələ həmçinin nazir Sergey Lavrovun öz xarici həmkarları ilə cari təmaslarının predmetidir. Biz bu istiqamətdə ABŞ və Fransa ilə qarşılıqlı sıx əlaqədə işləyirik" - əlavə edib XİN yetkilisi.

Lakin acı gerçək belədir ki, Rusiyanın dinc Qarabağ təşəbbüsləri, o cümlədən də sonuncular heç bir effekt verməyib, status-kvo dəyişməyib, müharibə riskləri isə artıb. Konkret olaraq aprel-may danışıqlarından sonra - yay aylarında təmas xəttində vəziyyət daha da pisləşib.

Müşahidə edilən həm də budur ki, Rusiya Azərbaycan-Ermənistan qarşıdurma xəttində yeni gərginliklərə və epizodik eskalasiyalara sanki Dağlıq Qarabağa öz silahlı qüvvələrini yeritmək üçün münbit zəminin yaranması şansı kimi baxır, nəinki münaqişənin həllini, nəhayət, "ölü nöqtə"dən çıxarmağın vaxtı çatması kimi dərk edir.

Qarabağ həqiqətləri xarici ölkələrdə müzakirəyə çıxarılaçaq

Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Qeyri Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası və "İrəli" İctimai Birliyi tərəfindən həyata keçiriləcək "Münaqişə tərəfi Azərbaycan: həqiqətlər və reallıqlar" layihəsi çərçivəsində keçiriləcək konfransda artıq Avropanın bir çox ölkələrindən olan media nümayəndələri və tanınmış bloggerlərin iştirakı təsdiqlənib.

Layihə çərçivəsində Litva, Macarıstan, İtaliya, Türkiyə, Efiopiya, İngiltərə, Belçika, Almaniya və İsrailin tanınmış media nümayəndələri Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə dair Azərbaycan tərəfinin reallıqlarını öyrənmək məqsədilə Azərbaycanda səfərdə olacaqlar (salamnews).

"İrəli" İctimai Birliyinin sədri Mirhəsən Seyidov bu səfərin Azərbaycanın beynəlxalq ictimaiyyət üçün mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini vurğulayıb: "Düşünürəm ki, Azərbaycanın beynəlxalq ictimaiyyət üçün hesablanmış addımlarında mövcud həqiqətlərin qabardılması ən əsas istiqamətimizdir".

Səfər çərçivəsində Azərbaycanın əzəli torpaqları olan Dağlıq Qarabağ gerçəklikləri, Azərbaycanın beynəlxalq müstəvidə bu məsələyə yanaşması, qaçqın və məcburi köçkünlərin problemlərinin tapdanmış insan haqlarının beynəlxalq ictimaiyyətdə daha çox qabardılması əsas məqsədlərdəndir.

Səfər zamanı yerli mətbuat orqanlarının bu məsələyə yanaşması, dövlət rəsmilərinin mövqeyi, vətəndaş cəmiyyəti institutları ilə görüşlərin keçirilməsi və təcrübi həqiqətlərin öyrənilməsi üçün xüsusi turlar nəzərdə tutulub.

